

sen Lea en Bastos betrap die leser feitlik on-
verhoeds omdat daar so vinnig tussen
tonele gesprings word (83). Meer as een keer
sou mens wou hê dat iets in 'n hoofstuk ge-
béúr voordat dit tot 'n einde kom.

Die roman delf sensitief in Lea se pynlike
verlede en die hoofpersonasie behoort sterk
tot heelwat lesers te spreek. As geheel tref
die boek egter nie vir hierdie leser die teik-
en nie.

Jacomien van Niekerk
Universiteit van Pretoria, Pretoria

2 dae in Mei.

Jaco Fouché. Roggebaai: Umuzi. 2007.
134 pp. ISBN: 978-1-4152-0033-9

Robert het lank gelede in 'n dronk toestand
'n dogtertjie gemolesteer wat hy moes op-
pas. Toe hy uit die tronk is, besluit hy om nie
meer aan drank te raak nie. Om geld te ver-
dien, pas hy karre op en in sy vrye tyd hang
hy in kafees rond, eet pasteitjies en drink
koffie. Robert is lid van Alkoholiste Anoniem,
besoek gereeld die weeklikse byeenkom-
ste. Elna is 'n huishoudster by die AA, samel
kollekte in en verkoop boeke oor alkoholism-
e, "vol van die beloftes en eise van die
nugter leefwyse" (10). Naas haar werk op
kantoor haas sy van die een vergadering na
die ander, net om haar vrye tyd te vul met
oppervlakkige menslike kontak. Sy is ie-
mand wat "nie besonder lief is vir mense
nie", maar "wel belang stel in wat hulle doen"
(15). Haar dogter, Ina beweeg tussen haar
klasse en die televisiekamer, weet egter nie
hoekom sy eintlik gaan swot het nie. Sy be-
soek dus af en toe motiveringskursusse, ge-
mnik op eerstejaars. Haar vriend, Jim is ook
'n AA-lid, maar onrehabiliteerbaar, met 'n
sekere neiging tot siniese opmerkings en self-
bejammering. As hy nie te dronk is nie, ver-

kies hy om saam met Ina op die sofa te lê en
televisie te kyk tot die ontbytprogram hulle
wakker maak. Robert, Elna, Ina en Jim. Die
roman handel oor twee dae in hierdie vier
mense se lewens.

Die boek bestaan veral uit beelde. Fouché
gee dit self toe dat hy sterk beïnvloed is deur
film en TV. Hy laat ook sy protagoniste ge-
durig TV kyk. *2 dae in Mei* lyk in sommige
opsigte op Jim Jarmusch se *Stranger Than
Paradise* wat begin van die jare tagtig teen
alle reëls en norme van Hollywood-films sy
suksesvolle opwagting gemaak het. Soos
Jarmusch gebruik Fouché in sy teks uitge-
werkte scênes sonder veel aksie en konflik-
te, daar is geen ontwikkeling in dramatur-
gie of karakters nie. Binne die bestek van
honderd en dertig bladsye beskryf hy uit-
voerig die banaliteit van die alledaagse lewe
van mense wat in sekere opsigte deur die
outeur self anargiste of Bohemers genoem
word. Maar hulle is uiters aantreklik, trek jou
af na hulle vlak toe, saam met hulle wil jy
mettertyd die wêreld gelyk sien. Saam met
hulle hou jy duim vas dat die wêreld uitme-
kaar val. Hulle maak nie staat op God nie,
want hy bestaan alleenlik nog "in daardie
enklaves van die lewe waar die donkerste en
die ongelukkigheid blykbaar nie kom nie,
waar mense in afbetaalde motors voor kerke
kan stilhou om te gaan deel hê aan die great-
est story ever told" (49). Daar is geen oor-
tollige woorde, maar wel baie triviale uitla-
tings wat uiters goed aan die beelde vasleef.

Die taferele word sonder enige haas be-
skryf asof details die enigste vashou bied
vir mense wat in permanente vaagheid leef.
Saam met Elna gaan ons op besoek by Ro-
bert se huis. Daar hang 'n prent uit 'n tyd-
skrif bo die televisiestel, raamloos teen die
muur geplak: 'n herfstoneel met 'n hond
onder 'n boom by 'n dam water. Dit sê baie
meer oor die eensaamheid as 'n lang be-
skrywing. Hierdie soort klein opmerkings
is versprei deur die hele teks, soos die een

wat gaan oor Jim se swart motorfietsbaadjie. Maar hy het geen helm by hom nie. "Robert weet dat Jim het dit lankal aan 'n skuldeiser afgestaan en is soos Robert op die val van die voete aangewese" (29).

Die protagoniste se lewe is stadig, staties en sonder uitsig. Elke afwyking is opwindend en ekstasies. Toe Elna by Robert haar tas vergeet en hy dit na haar kantoor wil bring, word hierdie klein insident opeens 'n groot avontuur wat op die mees onverwagse manier kan afloop. Dis hoekom Robert eers kondome gaan koop en op pad 'n lang denkbeldige gesprek met haar voer. Alles eindig egter met 'n kort woordewisseling en pepermente wat Robert vir Elna in die tas sit ("sommers as 'n lighartige verrassinkie") word later weggegooi ("Waar sou dit vandaan kom? Sy koop nooit lekkers nie"). Dieselfde opwindende gevoel kry Jim toe hy na 'n reünie van sy matriekjaar gaan, hoewel hy self geen matriek behaal het nie. 'n Paragraaf gewy aan sy donker pak met te lae lapelle, met flappe oor die heupsakke en sy bruin skoene ("'n bietjie te groot vir hom, wat die stappery effens sal vertraag") voorspel 'n ramp wat ongenadig nader. Niemand praat met hom nie, orals is daar bekende gesigte wat hom, 'n dronklap, nie raak sien nie. Hy sluit hom met 'n halfjackie in 'n toilet op, drink dit op en word later deur sy skoolvriende daar gevind.

Dis nie net die tonele wat uitvoerig geskets word nie, maar ook die gesprekke – noukeurig en gedetailleerd weergegee. 'n Goeie voorbeeld is 'n lang onderhoud tussen Robert en Anita (114). Dit verloop in 'n natuurlike ritme, daar is genoeg ruimte om te swyg, te aarsel en na te dink. Die vroeë oggendure vertraag hul reaksies. Hulle besluit uiteindelik om na Robert se huis te gaan, waar hy voor Die Daad eers "een van daardie blou pille" moet drink en wag tot hy hom op die werking daarvan kan beroep. Hulle kyk in die tyd na swart-en-wit films,

begin dan met mekaar worstel tot die seks 'n skokkende wending aanneem.

Elke toneel is 'n bedryf op sy eie wat losgemaak van ander motiewe met sukses opgevoer kan word. Droë, bitter humor, ironie en 'n inkonsekwente verhaalintrige speel hier eerste viool. Met *2 dae in Mei* kry ons 'n literêre prestasie sonder opdringerige waarhede, 'n boek oor geluk, eensaamheid en droefheid wat beskeie, maar tog kragtig uitgebeeld word. Jy kan saam met Ina begin wonder of jy gelukkig is, met 'n halfgeëte pastei in die kafee en mense rondom jou aan wie jy eendag miskien as vriende sal terugdink "wanneer die tyd 'n mens se visie vertroebel en jy nie meer goed kan sien wie het wat vir jou beteken nie" (108).

Pawel Zajas

Adam Mickiewicz-Universiteit,

Poznan, Pole

Universiteit van Pretoria, Pretoria

Op 'n plaas in Afrika.

Helena Gunter. Kaapstad:

Human & Rousseau. 2007. 159 pp.

ISBN: 978-0-7981-4838-2.

Op 'n plaas in Afrika bring agt kortverhale van debuut-kortverhaalskrywer, Helena Gunter byeen. Die bundeltitle kom op die oog af as niksseggend, geïnteresseer en oninteressant voor, maar dit vorm juis deel van die ironiese spel wat die skryfster deurlopend met die leser speel. In die titelverhaal word die leser se verwagtingshorison oortref (soos in meeste van die verhale) deur die intrige wat fokus op die homoërotiese verhouding tussen 'n blanke plaaseienaar, Walter en 'n bruin plaaswerker, Karel. Walter is 'n kunstenaarstipe wat weens sosiale druk trou om sodoende 'n nageslag te verseker, ongeag die intense gevoelens wat tussen